

Aloite kehittämishankkeesta säästötalkoiden tueksi sekä lukion mukaan ottamisesta kokonaiskouluverkon tarkasteluun.

Kyläkoulujen lakkauttamisen kirvoittaman ajatustyön myötä katse kääntyi koulutustaipaleen toiseen pätyyn. Pienten koululaisten sijaan kuntamme kaikkein isompiin opiskelijoihin eli lukiolaisiin. Vastaehtotuksena kyläkoulujen lakkauttamiselle, ainakaan tällä päätöksentekoaikataululla, esitän **kehityshankkeen**, joka voisi tuoda oman siivunsa säästöihin.

Kehityshanke on Ylä-Savon yhteinen lukiokampus. E-kampuksen kehittäminen. Päätoimipaikka Iisalmeen. Ylä-Savo kokonaisuudessaan on muuttotappionsa ja akateemisen väen puutteen kanssa yhtäläisessä ahdingossa.

Helsingissä käynnistetyn kaltainen lukiokampus-toiminta ja e-kampus hanke toisi syrjäseutujen opiskelijoille paljon sitä ylimääräistä mitä tänne tarvitaan. Ylä-Savon yhteinen lukiokampus palvelisi opiskelijoita aidosti laajalla kurssitarjottimella, voimakkaalla kansainvälisyyskasvatuksella sekä kiinteällä yhteistyöllä Sisä-Suomen yliopistojen, korkeakoulujen ja työelämän kanssa. Ylä-Savon lukiokampus kasvattaisi opiskelijoita alueemme tarpeisiin, opettaisi heidät vahvasti kansainväliseen ja valtakunnalliseen e-työskentelyyn ja -ajatteluun sekä kiinnittäisi myönteisten kokemusten kanssa tähän seutukuntaan, näkemään tämän alueen mahdollisuutena eikä mahdottomuutena.

Jokainen mukaan tuleva alueen lukio toisi joukkoon oman osaamisensa, oman henkilökuntansa mukana, jotka yhdistettäisiin alueellisia tarpeita palvelevaksi kokonaisuudeksi. Synenergia tuo säästöä kaikille osakkaille.

Kehittämishankkeeseen löytyy referenssejä niin Lapista kuin pääkaupunkiseudulta. Joustaviin koulutusmalleihin yhdessä yrityselämän kanssa löytyy Iisalimesta Minna Papin vetämä hanke sekä Rajaton Ylä-Savo on samalla asialla, yhteistyössä alueen Kauppakamarin ja kärkiyritysten kanssa.

Kyläkoulujen alasajon myötä on ajateltu, että viiden vuoden päästä noin 100 pientä koululaista kuljetetaan sivuteitamme pitkin keskustan yhtenäiskouluun nauttimaan mm. laajemmasta valinnaisainetarjottimesta ja isommasta liikuntatilasta. Ylä-Savon yhteinen lukiokampus liikuttaisi Kiuruvedeltä tätä pienemmän oppilasmäärän lukiolaisia hyvää päällystettyä kantatietä näiden samojen elementtien äärelle, sillä erotuksella, että 16-vuotias jo todella iloitsee ja hyötyy näistä seikoista toisin kuin 6-vuotias, jonka elämäntehtävä on vasta maistella opinsiemeniä, selviytyä arjessa ja leikkiä. Lukiolaisten määrä arvion mukaan tippuisi viidessä vuodessa nykyisestä 130 oppilaan lukiosta 59 opiskelijalla (tästä ilmeisesti joku osuus toisen asteen opiskelijoita?). Noin pienen oppilasmäärän lukioyksiköllä tulee olemaan nykytilaan nähden erilainen kurssitarjotin ja henkilökunnan tilanne. Yläkoulun opettajat eivät automaattisesti ole päteviä lukio-opetukseen.

Olen saanut kustannusajatukseni tueksi Kiuruveden lukion lakkauttamisen suhteen ristiriitaista tietoa sekä kunnalta että opetushallitukselta valtiosuudesta. Opetushallituksen valtiosuusmaksatusten raportti osoitti **omavastuun jälkeen** Kiuruveden lukiolle maksettavaksi n. 320 000 € valtiosuutta, kun taas kunnalta saamissani laskelmissa valtiosuuden määrä oli melkein 890 000 €. Lähteeni löytyy tästä linkistä <https://vos.oph.fi/cgi-bin/tiedot2.cgi?saaja=2633;tnimi=vos/v20/cl6sl20.lis>

Toivoisin, että lukiota koskevat laskelmat **tarkastettaisiin kokonaisuudessaan** vielä kerran nyt käsillä olevan kouluverkkokeskustelun yhteydessä. Nykyisen lukion tilanteen tarkastelu on jätetty suunnitelmissa uuden valtuuston tehtäväksi, vaikka se on yhtä tavalla osa kokonaiskouluverkon tarkastelua kuin kyläkoulutkin. Molemmissa päädyissä oppilasmäärä on vähenemään päin ja molemmissa päädyissä on kiinteistön suhteen miettimistä. En keksi yhtään syytä miksei se kuuluisi tähän keskusteluun.

Ajatustani tukee myös lukiokoulutuksen saaminen vetovoimaisemmaksi. Sehän on kustannuksiltaan per asukas yli puolet halvempaa kuin ammattiin kouluttaminen. Opetushallituksen mukaan jokainen kuntalainen maksaa lukiolaisesta 83,13 € kun taas ammattiin opiskelevasta 178,64 €. Monipuolinen lukiokampus puolen tunnin ajomatkan päässä vs. yläkoulun yhteydessä elävän pikkulukion ohut kurssitarjotin?

Jos tätä kuntaa on rangaistava kovalla säästökuurilla, näen esityksessäni pienemmän haitan periaatteen toteutuvan, kun pikkukoululaisten sijaan muutostoimet kohdistetaan isompiin lapsiin, jotka tällä tapaa koko seutukunnan kanssa hyötyisivät ratkaisusta mitä suuremmassa määrin. Ylä-Savon yhteinen lukiokampus on samalla kehityshanke ja merkki eteenpäin menevästä maaseudusta eikä taantumuksesta ja periksiantamisesta.

Kehittämishanke tulee nähdä enemmän kuin kyläkoulujen pelastamishankkeena. Sillä ei ole mitään tekemistä maaseudun idyllisöimisen kanssa vaan se on arjen realismia. Kiuruvesi on laaja kunta eikä keskuskoulun ajatus ole helppo. Lisäksi Kiuruveden on ajateltava enemmän kuin vain itseään koko seutukuntaa. Me varmasti kauniina ja toistaiseksi monipuolisena kaupunkina tulemme saamaan siivumme jos koko Ylä-Savo voi hyvin.

Yhteistyöterveisin

Marika Lasanen

Päiväkotiyrittäjä

Paluumuuttaja vuodesta 2001 alkaen

Paljasjalkainen kuntalainen, kyläkoulun kasvatti ja ylioppilas Kiuruveden lukiosta v. 1997

Tyytyväinen kuntalainen.